

SAN FRANCISCO, CALIF.

"Joka ei ole meidän kanssamme, hän on meitä vastaan". Ne sant pitävät paikkansa ainakin puolueasioissa. Viimeisessä osaston työkokouksessa keskusteltiin vuokrataanko haali sellaiselle puhujalle, joka on vastakohtana sosialistiselle yhteistyölle. Päätökseksi tuli, että annetaan miehen puhua. Juhlasalin vuokra \$10 ja lukusalin \$5. Ottakoon kumman halua tai kumpi meille paremmin sopii antaa silloin kun hän tulee sitä tarvitsemaan (Ei lauantai- eikä sunnuntai-iltaa). Mikko Talus oli miehen nimi, joka haalia pyysi. Fort Braggin kirjjeenvaihtaja sanoi, että Mikko lupasi lyödä raamatun ja kristinuskon alkuperän jalkainsa alle ja samalla käski meidän sonnustua itsemme puolustautumaan uutta "rohveetta" vastaan. 12 p. tammik. oli ilmoitettu Mikon puhuvan osaston talolla. Päätin mennä näkemään ja kuulemaan, mitä hänellä on sanottavana.

15 m. vailla 8 meinin talolle. Yläsali on pimeä, alhaalla on mieskuoron harjoitukset. Ei ole Mikko Talusta. Eikä ole kuulijoita. Kysyn ihmeissinä: eikö hän tulekaan? Sain vastauksen: ei tiedä lukuun. Jäin kuitenkin lukemaan sanomalehtiä ja odottamaan eiköhän se tule. Ja viimein se tuli!

Silmäni aukenivat. Edessämme on mies, jonka ulkomuoto näyttää, että hän kuuluu meidän riveihimme, hän on työn raskaan raatajahan ei ollut niitä, joiden housun takapuolet kiiltää koulun penkillä istumisesta. Hän ei ole ollut toisten armoilla eläjä. Hän on rehellisellä työllä elättänyt itsensä 30 vuotta tässä maassa — omien sanojensa mukaan, joka tuntuikin hyvin uskottavalta. Kellon lähetessä 9:ää on kerääntynyt joukko osastomme eturivin miehiä ja muutama "holirollari" ja raittiusseuralainen — kaikkiaan noin 30 vaiheille.

Mikko Talus ilmoittaa että hän alkaa laululla. Pyytää läsnäolijoita häntä avustamaan. (Läsnäolijat eivät avustaneet) ja Mikko lopetti laulunsa ensimmäiseen värsyyn. Sitten hän lausui runon: "rauhaa kaipaava ihmisenhenki".

Ei Mikko Talus alkanut rukouksella. Ei edes sanonut: rauha olkoon teille! Hän alkoi vaan kertoa, että hän 30 vuotta takaperin tuli pohjanmaalta Wyomingin valtioon ja kuinka hän siellä joutui pirun kanssa huonoihin väleihin ja hän teki kääntymyksen. Hän selosti miten taivaan valtakunta on hapatuksen kaltainen, jonka vaimo pani kahteen astiaan siksi kunnes kaikki happani. Mikko kertoi samalla, että heillä käy kotona samalla tavalla, kun emäntänsä tekee illalla taikinan ja panee siihen hyviä hiivaa, niin aamulla kun hän menee keittiöön niin hapatus on tehnyt tehtävänsä ja taikina on laattialla. (Yleistä naurua). Mikolla oli paljon muistossa raamatun lauseita. Niitä hän luki ja niitä koitti sovittaa elämäänsä. Hän puhui laupiaasta samarialaisesta. Sitten hän kertoi, miten muuttolinnat tietävät aikansa ja miten kurjat huutavat pikkulintuja mukaansa. Hänkin on ajatellut että hän on "Jumalan kurki" ja hän huutaa ihmisille: tehkää parannus ja uskokaa evankeliumia. Mikko sanoi, että Los Angelillekin on tuomio kerrottava, että se hukkuu. Myöskin sanoi, Matsonille aivan kun erittäin koitti vakuuttaa, ettei koota tavaraa jota koi syö ja ruoste raiskaa (naurua). Mikko ei luennoinut raamatun perusteella yksistään, hän puhui jokapäiväisiä asioita joukkoon ja löi väliin jalkaa laattiaan ja teki niin äkinäisiä liikkeitä, että ei olisi uskonut vanhan miehen olevan niin vilkkaan. Mikko erehtyi sanomaan, että tiede on lapsi, mutta uskonto on täysi mies.

Tunnin verran puhuttuaan Mikko lopetti: lauloi laulun, jota pari naista säesti mukana. Kiitteli kuulemasta ja sanoi, että olimme hiljaa niin-

kuin hän oli arvannutkin, vaikka häntä oli peloteltu. Sanoi rakastavansa meitä kaikkia kaikesta sydämystään ja siihen se loppui. Mattson otti sitten suun vuoron ja selitti Mikolle, että porvarit eivät lyö meille työläisille yhtäläillä kättä kun hän löi Mikolle, vaikka Mikko kuinka hyvää uskoisi heistä. R. Tuominen lyhyesti, mutta selvästi osotti tieteen lapsuuden ja uskonnon täyden miehen välin. Mikko kuunteli rauhallisena ja sitten päätteli, että hän kyllä antaa tunnustuksen sellaisille, jotka tietää enemmän. Kuka on parempi, niin se on parempi. Omaista puolestani tahon sanoi, että Mikko ei ollut mitään kiihkouskoinen, ei hän kellenkään tyrkyttänyt jumalaansa. Palaan Mikon alkusanoihin, kun hän sanoi, että hän oli kova kortinpelaaja. Yökäudet hän pelasi ja aamulla lähti rahatonna työhön, mutta sitten kun hän teki kääntymyksen ja rupesi uskovaiseksi, niin hän säästi rahansa, kutsui morsiamensa tähän maahan ja on ollut onnellinen vaimonsa kanssa. Mikko poisti paheen silloin kun hän lakkasi pelaamasta ja seuraukset jäivät itsestään. Jos työväenliike olisi ollut silloin siinä menossa kun se on tänäpäivänä, niin olenpa melkein varma, että Mikko olisi eturivin miehiä nyt. Nyt Mikko alkaa olla jo vanha ruumiillisesti ja väsynyt. Ei hän enää jaksa henkisesti oikeen ajatella uusia aatteita. Mutta jos Mikko olisi lukenut sen sijaan työväen kirjallisuutta, kun hän on lukenut raamatun, niin hänellä olisi varmasti selvillä se, mikä meillä työläisillä kaikilla pitäisi olla, nimittäin että meidän täytyy vaatia ja meidän täytyy taistella oikeuksien puolesta. Mikon puhetilaisuudesta jäi melkein jokaiselle suu hymyyn, kun se ei ollut sellaista kristinuskkoa, joka si sitä edeltäpäin luultiin.

Osaston työkokous eli 13 p. tammik. Uutena jäsenenä yhtyi osastoon Mrs ja Mr Calseem ja A. Ranta. Tervetuloa joukkomme!

Suomen punaorpojen hyväksi päätettiin pitää iltama, se jäi johtokunnalle. R. Tuominen sai osaston kassasta \$100 luentokursseille avustusta, joten hän tulee osastomme puolesta jatkamaan tietojensa kehittämistä. Toivon Tuomiselle hyvää jatkoa. Agitatioonitoimikunnan puolesta esitettiin puhuja eli lukurenkaan perustamista; päätökseksi tuli että lukurengas perustetaan ja se tulee toimimaan joka toinen torstai-iltana. Nyt jokainen lukurenkaaseen kehittämään itseään; lausumaan ajatuksensa luetun sanan johdosta. Pois velttous. Nyt on kysymyksessä oma itsemme kehittäminen. Sunnuntai-koulun opettajat oli toiset väyäneitä ja toiset muuttavat pois paikkakunnalta. Tilalle valittiin T. Helake, U. Lind, Wm. Helenius ja Hilma Laine. Toivon heille yhteisymmärrystä tärkeässä tehtävässään, että voisivat olla opastajana nousevalla polvella.

Osaston kenttäjuhla tulee olemaan 8 p. toukokuuta meille suomalaisille ennen tunnetussa isoissa puistoissa. Siis toinen sunnuntai toukokuussa (eikä ensimmäinen niinkuin ennen).

Nyt täytyy palata takaisin tammikuuhun vielä. Ne naamiohuvit on kuten jo tiedätte 29 p. tammikuuta. No sieltähän ette pois ole ja nyt vain täytyy koittaa kuka saa sen ensimmäisen, toisen ja kolmannen — Ei se raha ole niin suuri, mutta keksiä aihe, jolla saa palkinnon, se se on joka "kauntaa". — Sitten 30 p. tammik., sunnuntaina, on johtajan tulijaisnäytännönä **Sankarit**, huvinäytelmä 3 näyt., kirj. Bernard Shaw. Sisäänpääsy 50 senttiä. Lopuksi tanssitaan. 5 p. helmik. on vapaa iltama hyvällä ohjelmalla. Tulkaa silloin ja tuokaa tuttavat mukanaan tutustumaan taloomme. Siellä varmasti tavataan.

6 p. helmik. on se Karjalan kommuunin iltama. Siitä tulee rahallinen

ilmoitus Toverittareen, että seurataan tule vanhanaikaiseksi.

Udenvuoden atoksi oli myös hommatu hauska illanvietto, ja ohjelmaa esitettiin myös runsaasti. Tämäläiset tilaisuudet ovat harvinaisia meillä, kun ei ole osastotoimintaa tällä kertaa. Meitä suomalaisia on täällä entistä pienempi joukko, vaan ei meillä sentään nukuuta. Olemme selvillä tämänpäiväisistä luokkakysymyksistä ja tiedämme paikkamme taistelurintamalla. Olkoon jo ensi joulun onnellisempi ja syttyköön juhlatulet kirkkaammilla matalassakin majassa ja sarastakoon kansojen vapauden aamu selvemmin kuin milloinkaan ennen, jatkuvaa kestävyttä ja tarmoa kaikille, jotka taistelevat riveissämme.

Toveruudella: Teidän — Erakko.

EVELETH, MINN.

Kovin harvoin näkyy uutisia paikakunnaltamme. Jospa minä nyt katkasan äänettömyyden ja kerron vähän uutisia. Vaikka eihän ne niin suuresta merkityksestä ole, mutta jotta joutais kumminkin. Juhlatkin on jo sivuutettu, joulut ja muut, ja onhan sitä juhlittukin monella lailla. Jouluilmana näyteltiin osaston toimesta näytöksä "Kultaristi". Esitys oli heikonpuoleista, erittäinkin kappaleen lauluosat olivat kovin heikoissa käsissä. On kerrassaan ikävää, kun otetaan näyteltäväksi laulukappaleita noin heikoilla lauluvoimilla. Niinhän nuo katsojat tuntuivat tumailevan, että "menehän tuo paremman puutteessa".

Työolot on täälläkin huononpuoleiset. Viinakaukat vain "runnaa" täydellä höyryllä. Jospa olisivat muutkin työt niin vilkkaassa käynnissä.

Talvi on tähän asti ollut harvinaisen lauha ja lunta vähän. Onhan se hyvä että edes luonto vähän köyhiä armahtaa.

Lopetan nyt ja toiste lisää.

A. O.

LOS ANGELES, CALIF.

Osaston näytelmäseura esitti kappaleen "Vuoksen varrella" noin 150 henkeä käsittävälle katoajajoukolle, olleen ensimmäinen tänä lukukautena. Onnistui mainiosti. Hilja Harmaa mustalaistyttöä ja Agnes Thompson hänen miehensä erittäin sopivat oisinsa, omaten taipumusta näyttelemiseen ja molemmilla on hyvä laulutaito myöskin. Teki jo meikäiläisissä oloissa mieli uskoa olevansa aivan teatterissa. Aino Lehtinen oli hyvin käsittänyt Justina osan, samoin Siiri Takala esitti nuoren tytön kainoutta hyvin sopivasti. Maiju Johnson ja Hjalmar Hulga vanhana mustalaisparina aivan kuin syntyneet niitä osia viemään. Janne olisi tarvinnut olla tunteellisempi kuin mitä A. N. Thompson onnistui tulkitsemaan. Kyläläisiä ei voisi parempia löytää toisessaan kaupungissa.

Alku siis näytti mainiolta. Yleisö voi odottaa paljon Los Angelesin vasta perustetulta näytelmäseuralta. Kuuluu sitä olevan tuloissa paljon — jo t. k. 22 päivä oikein "Vaudevillitamat", ja harjoitellaan ahkerasti seuraavaa vuoroa varten. Vuoro, sanoin, sillä haalia saamme 2:nen ja 4:s lauantai kuussa. Sunnuntai- ja 3 sunnuntai kuussa on ohjelma, keskustelu- ja viralliset kokoukset. Siellä on mainio tilaisuus harjoitella esiintymään ja kokouksen virallisesti tehtäviin. Sanomalehtimieheksi tai -naisiksi myös voi opetella kirjottamalla nyökkilehteen ja toimittamalla lehteä. Huumoripuolesta pitävät huolta ilmapöytäkirjurit. Mehukkaita ne joskus ovatkin ja luonnollisesti aina paranevat. Yllämainittujen päivien iltoina jokainen haalille nauttimaan elämästä.

Uutistenurkkija.

SIOUX LOOKOUT, ONT. CAN.

Joulu se on ollut ja mennyt ja joulustahan minulla olikin aikomus kertoa joku rivi.

Meillä oli yhteinen illanvietto aattoiltaan. Kalkki näytti olevan juhlatuella, koska olivat saapuneet ottamaan osaa tähän tilaisuuteen. Kuusi kynttilöineen ja puki lahjoineen viiritit juhlatunnelman. Erittäin lapset näyttivät suuresti nauttivan vanhan ystävänsä joulupukin vierailusta. Ohjelmaa oli varattu paljo. Vieläpä pojat aina kämpiltä asti toivat monta hyvää ohjelmanumeroa, josta heille tunnustus. Ravintolasta olivat naiset erityisesti huolehtineet, sen huomasi komeasta kahvipöydästä monenlaisine herkuineen. Lopuksi vielä oli sitä lattian silitystä, joka ei kos-

Nimileimasimia kumista tehdään Toverissa; tilatkaa sellainen heti!

Täten murhemielin ilmoitan etempänä oleville toverittarille sekä sukulaisille ja tuttaville, että vaimoni

HILMA LEINO
(tyttönimeltä Hietalahti)

pitemmän ajan sairastettuaan sydän ja munuaistautia vaipui ijäiseen uneen U. M. W. sairaalassa West Frankfortissa, Ill., jouluk. 27 p. 1920. Hän oli syntynyt Jurvan pitäjässä, Vaasan läänissä, maalisk. 16 p. 1885, ollen kuollessaan 35 v., 9 kk. ja 11 p. vanha. Häntä lähinnä kaipaamaan jäin minä puoliso ja 3 tyttä, joista nuorin 8 v. ja vanhin 11 vuoden vanha ja 2 veljeä tässä maassa, 3 sisaroksa ja 2 veljeä Suomessa sekä lukuisia joukko muita sukulaisia tässä maassa sekä Suomessa.

JOHN LEINO.

Kyllin taisteluita annoit kärsimysten lahjat kannoit, vaivan ristin huolten taakkaa, kyllin kylmyyttä elämän, taistellaksena tähän saakka päivän kesken päättävän.

Sydämelliset kiitokset kaikille jotka ottivat osaa hautajaisiin ja erittäinkin niille, jotka kustansivat komean seppeleen vainajan haudalle. W. Frankfortin S. S. O:lle myös kiitos seppeleestä.

Saima, Meimi, Milja ja John Leino.
1105 E. Elm St.
West Frankfort, Ill.